

LEGAL ALERT

VÝBĚR Z PRÁVNÍCH AKTUALIT

prosinec 2022

Nový zákon o hromadném řízení – aneb jak lépe ochránit spotřebitele?

Ministerstvo spravedlnosti ČR připravilo návrh zákona o hromadném řízení, díky kterému dojde k implementaci evropské směrnice o zástupných žalobách¹ do českého právního řádu.

Cílem této úpravy je dle Ministerstva spravedlnosti ČR zrychlit, zjednodušit a zlevnit soudní řízení tím, že dojde ke zefektivní projednávání většího počtu stejných či obdobných nároků, což povede také k odbřemenění soudů. Vymáhání většího počtu stejných či podobných nároků je totiž velmi neefektivní a drahé, a to jak pro stát, tak pro účastníky řízení.

Podávat hromadné žaloby budou moci pouze ověřené a určené neziskové subjekty (např. dTest, Sdružení českých spotřebitelů aj.)². Tyto subjekty budou zařazeny na seznam oprávněných osob k podání hromadných žalob.

Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR bude také zřízen rejstřík hromadných řízení, ve kterém bude možné nalézt jednotlivá probíhající hromadná řízení a některé úkony v těchto řízeních provedené.

Aby bylo možné hromadné řízení zahájit, bude třeba splnit několik podmínek, a to například: (i) musí se jednat o spor mezi spotřebiteli a podnikateli, (ii) skupina spotřebitelů musí mít alespoň 20 členů, (iii) skupina spotřebitelů musí být adekvátně zastoupena, (iv) neziskový subjekt musí být podroben kontrole Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, (v) nároky spotřebitelů musí být stejné nebo

podobné, (vi) nesmí jít o zneužití práva a další.

Členové skupiny si budou moci vybrat, zda chtějí či nechtějí vstoupit do hromadného řízení (uplatní se tzv. opt-in princip). Pokud se rozhodnou vstoupit do řízení, získávají postavení tzv. zúčastněných členů skupiny. Členové takové skupiny nejsou považováni za účastníky řízení, ale mají v řízení několik základních práv. Spotřebitelé tak nebudou nést žádné riziko, jejich účast v řízení je nebude nic stát a nebudou se muset v řízení nijak více angažovat. Naopak žalobce bude financovat řízení a bude také odpovídat za veškerá rizika. Žalobci však také bude náležet právo na přiměřenou odměnu z vysouzeného plnění.

Hromadná řízení budou dvoufázová. V první fázi nejprve soud přezkoumá přípustnost hromadné žaloby (tj. zda splňuje všechny podmínky) a v druhé fázi již bude soud rozhodovat ve věci samé.

Novela autorského zákona

Novela autorského zákona do českého právního řádu implementuje unijní směrnici o pravidlech pro výkon autorského práva a práv s ním souvisejících³.

Tato novela se dotkne zejména práv a povinností vydavatelů tiskových publikací, neboť poskytovatel služby informační společnosti (tj. online služeb) bude povinen zachovat vůči vydavateli tiskové publikace spravedlivý, rovný a nediskriminační přístup a za udělení oprávnění k výkonu práva užít tiskovou publikaci uhradit vydavateli přiměřenou odměnu. To se dotkne zejména náhledů

a práv s ním souvisejících, jež se použijí na některá online vysílání vysílacích organizací a převzatá vysílání televizních a rozhlasových programů, a kterou se mění směrnice Rady 93/83/EHS, a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES.

¹Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES.

³Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/789 ze dne 17. dubna 2019, kterou se stanovují pravidla pro výkon autorského práva

chráněných publikací, které zveřejňují např. společnosti jako Google, Facebook či Apple.

Novela se dále dotýká i šíření rozhlasového a televizního vysílání. Za provozování rozhlasového a televizního vysílání se nebude považovat zpřístupňování díla pro úzký okruh osob, jestliže toto zpřístupnění je nahodilé a nezávislé na přání příjemců a není výdělečné povahy (tj. např. v kadeřnictví či restauraci).

Novela dále přináší celou řadu nových zákonných licencí, mezi které patří zejména licence k rozmnožování díla pro účely automatizované analýzy textů nebo dat, licence pro užití díla nedostupného na trhu, licence pro pastiš apod.

Nejvyšší soud ČR se vyjádřil k problematice výpovědi zaměstnance z pracovního poměru z důvodu nesplňování požadavků pro řádný výkon práce

Dle Nejvyššího soudu ČR je nesplňování požadavků pro řádný výkon práce důvodem k výpovědi z pracovního poměru z důvodu podle ustanovení § 52 písm. f) zákoníku práce pouze tehdy, jestliže k němu došlo bez zavinění zaměstnavatele.

Zaměstnavatel zavinil, že zaměstnanec nesplňuje požadavky pro řádný výkon sjednané práce tehdy, jestliže svým jednáním nebo opomenutím v rozporu s obecnou povinností vytvářet zaměstnanci podmínky pro plnění pracovních úkolů a dodržovat ostatní pracovní podmínky stanovené právními předpisy, smlouvou nebo stanovené vnitřním předpisem způsobil, že zaměstnanec tyto požadavky (z hlediska výkonu práce oprávněné a povahou pracovních činností ospravedlnitelné) nesplňuje; půjde zde především o různé nedostatky v řídicí práci, které u vedoucích zaměstnanců znamenají porušení povinností podle ustanovení § 302 zákoníku práce.

Zaměstnanec přitom ve smyslu ustanovení § 52 písm. f) zákoníku práce nesplňuje požadavky pro řádný výkon práce jen tehdy, je-li dána absence kvality požadovaných skutečností po delší dobu.

Tato podmínka se nepochybně vztahuje též na požadavek spočívající v dosažení určitého stupně fyzické zdatnosti zaměstnance.

Jen dočasná zdravotní indispozice způsobující, že zaměstnanec po přechodnou dobu požadované fyzické zdatnosti nedosahuje, závěr o nesplňování požadavku pro řádný výkon práce neopodstatňuje.

(dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 209/2021)

***

V případě jakýchkoliv dotazů nebo potřeby konzultace se na nás, prosím, neváhejte obrátit prostřednictvím e-mailové adresy info@sirokyzrzavecky.cz.

Tento dokument je možné užít pouze pro osobní potřebu. Jakékoliv užití tohoto dokumentu k jinému než zmíněnému účelu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování je bez souhlasu společnosti ŠIROKÝ ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o. („SZ“) zakázáno. Užitím tohoto dokumentu nevzniká mezi uživatelem a SZ žádný právní vztah, a zejména uživateli nevzniká žádné právo vůči SZ, vyplývající z užití tohoto dokumentu. Nabízení tohoto dokumentu k využití široké veřejnosti nepředstavuje poskytnutí právní rady ve smyslu zákona o advokacii. SZ není odpovědná za využití tohoto dokumentu bez její přímé asistence a revize konečného obsahu. Informace zde uvedené nejsou vyčerpávající, a proto nemohou být považovány za poskytnutí specifické právní rady.